

Valtuustoaloite 8.2.2021 / Kaupunginjuristin palkkaaminen / Uusi Suunta valtuustoryhmä - Pekka Laaksonen

Kaupunginvaltuusto 16.08.2021 § 56
14/01.01.00/2021

Kaupunginhallitus 28.6.2021:

Valmistelu hallintojohtaja Auli Korhonen p. 040 557 2146

Uusi Suunta -valtuustoryhmä on jättänyt 15.2.2021 valtuustoaloitteen, joka koskee kaupungin juristin palkkaamista.

Aloitteen sisältö:

”Kaupunginjuristin palkkaaminen

Jämsän kaupunki on kuluneen valtuustokauden aikana ollut koko 4 vuoden ajan oikeudessa. Useasti monessa oikeuskäsittelyssä jopa saman aikaisesti.

Näitä käräjöintejä on ollut erityisesti Himoksen palveluja kehittävien yhtiöiden osalta mutta myös yksittäisiä jämsäläisiä on haastettu oikeuteen. Osa oikeuskäsittelyistä on liittynyt epäselviin ja huonosti laadittuihin sopimuksiin sekä epäselviin tarjouskilpailuihin. Myös Pihlajalinnan yhteistyö on johtanut käräjöintiin.

Runsaista oikeuskäsittelyistä voidaan päätellä, että kaupungin toiminnassa on joitain merkittäviä puutteita.

Esitämme, että asiantilan korjaamiseksi palkataan kaupunginjuristi, joka jatkossa vastaa siitä, että toimintamme on ryhdikästä eikä johda tarpeettomiin oikeustoimiin”.

Oikeudelliset palvelut ovat osa konsernin tukipalveluja. Valtuustoaloitteen johdosta on toimialoilta pyydetty kaupungin lakimiehen rekrytointitarpeen analysointia omasta näkökulmastaan ja talouspalveluilta erikseen lausuntoa mm. nykyisistä ostopalveluiden kustannuksista.

Talouspalvelujen lausunto

”Kaupunkiorganisaatio on verrattavissa monitoimiala yritykseen. Kaupungilla on neljä eri toimialaa, joiden lisäksi jokaisella toimialalla on omat vastuulliset tulosalueensa, joilla jokaisella on toisistaan poikkeavat tehtävät ja siten osin myös lainsäädäntö. Lisäksi kaupunkiin kuuluu kaksi liikelaitosta, Ateria liikelaitos, joka huolehtii ateriapalveluista ja toinen vesilaitos, jonka tehtävänä on huolehtia toiminta-alueensa puhtaan veden jakelusta ja jäteveden käsittelystä.

Kaupunkikonserni puolestaan ohjaa useita eri osakeyhtiöitä. Näissä kaikissa eri toiminnoissa tarvitaan eri lakien tuntemusta, pelkkä hallinto- ja/tai hankintajuristi ei riitä esim. sosiaalitoimen, huostaanoton tai kotikuntalaskutuksen asioihin tai riitoihin. Teknisessä toimessa tarvitaan etenkin kaavoitus-, kiinteistö-, vesi- ja ympäristöasioihin liittyvää

juridiikan tuntemusta. Kun näihin asioihin lisätään vielä mainitut hallinto ja hankintajuridiikka ja eri asioista tehdyt valitukset (myös yksilöasioissa), sopimusoikeudelliset asiat erilaisissa sopimuksissa, työoikeus ja yritysjuridiikka, voidaan todeta, että yhden lakihenkilön asiantuntemus ei riitä kaikkiin em. tehtäväkokonaisuuksiin.

Erilaisia asianajo-, oikeus- ja muuta juridiikan ostopalveluja on Jämsän kaupungissa (mukaan lukien liikelaitokset) ollut vuosina 2018-2021 (maaliskuu) noin 283.000 € eli noin 70.000 €/vuosi. Tähän summaan kuuluvat myös Jämsän Terveys Oy:n riita-asian kulut sekä Himos Resort Metsäpynttä alueen riita-asian kulut (kaikkineen noin 40.000 €).

Kaupungilla on oikeusturvavakuutus, josta korvataan oikeudenkäyntikulu- ja laskun mukaan. Vakuutuksesta korvataan mainittujen vakuutusehtojen mukaisesti ne välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa. Vakuutuksen kustannuksiin ei siis voida lukea kaupungin omia virkatyökustannuksia, eli jos kaupunki palkkaa oman lakihenkilön, niin siltä osin kuin hän juttuja hoitaa, korvauksia ei vakuutuksesta makseta.

Vakuutusehtojen mukainen enimmäiskorvaus (esim. em. Resort asia) on 30.000 euroa kuitenkin siten, että yhden vakuutuskauden aikana sattuneista vakuutustapahtumista korvataan yhteensä enintään 60.000 euroa. Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyn tai tuomioistuinsovittelun tai välimiesmenettelyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä. Korvauksesta vähennetään omavastuuosuus, joka on 15 % korvattavista kustannuksista, kuitenkin vähintään 1.000 €.

Siltä osin kuin kaupunki saa vastapuolelta oikeudenkäyntikorvauksensa vakuutuksen maksamia summia vähennetään. Koska vakuutuskorvausten määrän laskeminen on tapauskohtaista ja oikeudenkäynnit pitkiä todellisia asianajokuluja on työlästä laskea ja eksaktia summaa ei pysty sanomaan. Nykyisten oikeuden päätösten mukaisesti kokonaissummana netto asianajo yms. kulut laskevat pelkästään mainitulla korvauksella noin 60.000 €/vuosi ajanjaksolla 2018-3/2021, kun otetaan huomioon muut saadut korvaukset, summa pienenee noin 50.000 €/vuosi. Tulevaisuuden lopullisista lainvoimaisista tuomioista eri asioissa riippuu kaupungin lopullinen asianajokustannus”.

Tiivistelmä toimialoita tulleista näkemyksistä

Kaupungin toimintaa säätelevät lukuisat lait ja asetukset. Laintulkinta ja soveltaminen vaatii paitsi juridiikan tuntemusta myös kohteen toiminnan ja olosuhteiden tuntemusta. Hallintoon liittyvän laajan ja monipolvisen lainsäädännön lisäksi on sovellettavana paljon erityislainsäädäntöä yhdyskuntatoimessa (maankäyttöön, rakentamiseen, kaavoitukseen ja ympäristöön), sosiaali- ja terveystoimessa sekä varhaiskasvatuksessa ja

opetustoimessa. Kilpailuttamisissa ja hankinnoissa keskeistä on hankintalain soveltaminen ja sopimusjuridiikan kokonaisuuden hallinta.

Tähän saakka on toimittu siten, että lainopillista apua on hankittu Kuntaliitosta ja ostopalveluina. Kaupungin oma juristi ei voi välttämättä estää kaikkia riita-asioita, mutta voi estää niiden syntymisen sopimusjuridiikan osaamisellaan tai tilanteissa, joissa kaupunki menestyy oman juristin ansiosta riita-asioden sovittelussa tai oikeusistuimissa.

Elinvoimatoimialaa kuitenkin palvelisi paremmin vuosisopimus jonkun toimiston kanssa, jossa olisi riittävän laajasti toimialan erityislainsäädännön osaamista.

Konsernihallintoon on lähivuosina tulossa useita eläketapahtumia. Tällöin henkilöstörakenne sekä tehtävien ja osaamisalueiden painopisteet on selvitettävä vastaamaan tulevaisuuden ja muuttuvan toimintaympäristön tarpeita. Kaupunginlakimiehen palkkaaminen tulee tuossa vaiheessa harkittavaksi varteenotettavana vaihtoehtona. Rekrytoinnin onnistuminen on avainkysymys: haasteena on löytää ammatillisesti pätevä ja osaava, yhteistyökykyinen ja työhönsä sitoutunut henkilö.

Kaupunginjuristin palkkaamisen vahvuudet ja mahdollisuudet

- ostopalvelujen väheneminen lakiasioissa
- asiantuntija-apua toimialoille esim. hankintajuridiikka
- Olisi yksi hlö, jonka kautta etsittäisiin ulkopuolista asiantuntija-apua
- sisäinen konsultaatioapu tulisi nopeasti
- sopimusvalmisteluun toisi tukea
- voisi auttaa koko kaupunkikonsernia lainopillisissa kysymyksissä

Kaupunginjuristin palkkaamisen heikkoudet ja uhat

- ei työllistyne kokoaikaisesti -> myös muita tehtäviä
- yleisjuristilla ei välttämättä ole osaamista mm elinvoiman erityiskysymyksiin (maankäyttö ja rakennuslaki, luonnonsuojelulaki, ympäristönsuojelulaki, rakennuslaki, vesilaki, maakaari, maanvuokralaki, jätelaki, laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, liikennelaki jne)
- rekrytointi: löydetäänkö riittävän pätevä moniosaaja?

Toimivalta, johon päätös perustuu:

- Hallintosääntö § 25: Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta
- Kuntalaki § 39: Kunnanhallituksen tehtävät (vastaa valtuuston päätösten valmistelusta)

Ehdotus

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa vastauksenaan, että konsernihallinnon henkilöstön eläketapahtumien yhteydessä harkitaan tarvittavat henkilöstövoimavarat ja tulevaisuuden osaamistarpeet. Kaupungin lakimiehen rekrytointimahdollisuudet arvioidaan tarkemmin näissä taitekohdissa. Rekrytointi otetaan seuraavassa henkilöstösuunnitelmassa huomioon.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta annetun selvityksen riittäväksi.

Aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 16.8.2021:

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.